

انتفایه باقی است هر چه اسناد هست یا اورده که معلوم شود خادم ملت کسبت و خائن ملت کسبت بجهت این که امین ملت مجلس است و دولت بتوسط مجلس امین است این است که استعفا میبکند تمام اسنادیکه بدست آمده حتی استعفاقات مثبت السلطنه خواسته شود زیرا بزرگترین امریکه برای حفظ شرف بروکلا لازم است رفع بعضی اتهامات است که در مشهوره و خیلی لازم است (اغلب تصدیق کردند)

ادیب التجار - خوب است آقای نایب رئیس یک تذکری به آقایان نمایندگان بفرمایند که ملاحظه نظم مجلس را از دست نهند و مجلس ختم نشده تشریف ببرند بلکه هر ضم این است که البته آقایان نمایندگان شها در سر سفره نان دارند و بدرد دل فترا میروند و هلت تأکیدات مرا در مسئله نان میدانند و در باب قانون منع احتکار که مکرر بمجلس آمده و بکمیسیون برگشته تقاضا میبکنم جزو دستور نمایند که برای آتیه جلوگیری کامل از معتکریان بی انصاف بشود مسئله دیگر ما هم که گمان میبکنم آقایان نمایندگان کاملاً با من موافق در این اظهار باشند و ممانعت نفرمایند و محتاج به رای گرفتن هم نباشد و از هر چیزی مهم تر است از مقام منبع نیابت ریاست تمنا میبکنم مقرر فرمایند از جانب مجلس شورای ملی تجدید تأکید بهیئت وزراء بشود اسناد نوشته‌جات و تلگرافاتی که در خصوص معیت با مقصرین و پلینکی بدست آمد چنانکه در مجلس قریب با اتفاق رای داده شد بمجلس بیاورند که خاطر نمایندگان بخوبی مسبوق شود و شناخته شوند اشخاصیکه باعث تمام این آشوبها شده اند هلت دیگر اصرار بنده این است که در روزنامه خواندم که نوشته است در خصوص دعوت شاه مفلوح بر ایران - تقریباً در این مواضع کافندی از حجب ارشد الدوله با مضای و کبل مجلس در آمده است و همان روزنامه و این جمله از نگارش او را خدمت حضرت رئیس مجلس هم ارائه دادم و اگر روزنامه را نخوانده بودم روی ترین باین اصرار نمیگفتم بوزرای عظام تأکید فرمایند فوری تمام اسناد را بمجلس بفرستند دیگر سؤالات زیادی در مطالب مهمه از وزراء نضام نموده تأکیدی را بفرمایند که حاضر شده اقدامات خودشان را در این مدت بفرمایند و مذاکرات دیگر آن که خواهش میبکنم این دو ماده قانونی شده در باب حقوق مخالفین سلطنتی حالیه که بنا بوجده دستور شود چه دستور بگذارند .

نایب رئیس - هر دو مطلبیکه ادیب التجار ایراد کردند واقع قابل اهمیت است و باید با جدیت تمام مطالبه شود و دوماده ایشان بکمیسیون مبتکرات رجوع شده است .

مجلس یکساعت ۴ ربع از شب گذشته ختم شد

جلسه ۳۱۱

صورت مشروح روز یکشنبه ۲۸

شهر شوال ۱۳۲۹

مجلس دو ساعت و نیم قبل از غروب در تحت ریاست آقای میرزا رضی قلیخان نایب رئیس تشکیل گردید صورت مجلس روز شنبه ۲۷ را آقای میرزا ابراهیم خان قرائت نمودند - غائبین جلسه قبل غائبین بدون اجازه، آقایان حاخو و کبل الرها یا

سلیمان میرزا - میرزا علی اکبر خان - آقا سید محمد باقر ادیب .

بالاجزه، آقایان حاج آقا - دکتر لقمان .
آقایانیکه بوقت مقرر حاضر نشده اند، دکتر علی خان دو - اهت بالاجزه، متین السلطنه ۳۵ دقیقه بدون اجازه .

نایب رئیس - آقای منتصر السلطان فرمایشی داشتند در صورت مجلس -

منتصر السلطان - بنده مخالفت نداشتم و اینجا در صورت مجلس نوشته است که مخالف بودم بنده گفتم که آیا این لایحه بنظر خزانه دار کل رسیده است یا خیر و این مسئله را از وزارت مالیه سؤال کردم مخالف نبودم .

نایب رئیس - اصلاح میشود .

میرزا داود خان - تقاضای بنده راجع باین بود که نظریات خزانه دار کل معلوم شود و در پیشنهاد نوشته بودم آن لایحه صورت داده شود به هیئت وزراء که بعد از رسیدن بنظر خزانه دار کل مجدداً به مجلس بیاورند فقط نوشته اند پیشنهادی کرد و بعنوان پیشنهاد نوشته شده است

نایب رئیس - صحیح است پیشنهاد نوشته شده و تصریح میشود

حاج سید ابراهیم - بنده در آن اظهاری که آخر جلسه کردم مخصوصاً اسم شخصی را بردم و عرض کردم که استعفاقات مثبت السلطنه مخصوصاً بیاید در مجلس در صورت مجلس ذکر می از اسم او نشده است .

نایب رئیس - ذکر میشود

ادیب التجار - بنده یک چیزی را استعفا کردم که تأکید شود به هیئت وزراء و آن راجع بود باقدام وزراء در باب اوراق مغز و دیسگر جواب سؤالات که از وزراء نمایندگان داشتند که از طرف هیئت رئیسه تأکید شود و بگویند که چه اقدام کرده اند در باب آن سؤالات که یکی از آن ها راجع بممل نان و گندم است و قانون منع احتکار که آن قانون بیکی از سخت ترین مجازات است و حمل احتیاجش مجازات معتکریان است و سؤالات دیگر که مفصلاً در دوسه های مجلس ضبط است و فراموش شده است در صورت مجلس بنویسند و یکی هم استعفا میبکنم که در صورت مجلس گذشته آن دو ماده را نوشته بودند و مخصوصاً قید فرموده بودند که جزء دستور باشد و امروز از قلم افتاده است این را هم استعفا میبکنم که بفرمایند بنویسند

نایب رئیس - این فقره هم اصلاح میشود دیگر ملاحظاتی نیست - صورت مجلس تصویب شد قانون انتخابات ماده ۱۵ خوانده میشود (ببابت ذیل قرائت شد)

ماده ۱۵ - انتخاب نمایندگان به اکثریت نسبی است .

رئیس - مخالفی هست

حاج آقا - انتخاب نمایندگان با اکثریت نسبی است صحیح است ولی یک شرطی سابقاً کرده شده بود که اقلاً یک نلت یا یک ربع از ترمه گیرنده ها رای داده باشند و حالا این شرط را التناز کرده اند یا اینکه ارا کمیسیون هم سابقاً آمده بود بنده خواهش

میکنم از مغیر محترم کمیسیون توضیح بدهند که چه جهت دارد این شرط ایفا شده .

ذکاء الملک مغیر - بنده این شرط را کمیسیون فرار داده بود لکن در حقیقت مجلس برداشت زیرا پیشنهاد شد که یک نلت زیاد است در این خصوص پیشنهاد های مختلفه شد از قبیل ربع و خمس و غیره مجلس رای نداد و رجوع شد به کمیسیون در کمیسیون هم معلوم شد که چون تجدید انتخاب در این ملک کلامشکلی است و بعد از ملاحظه و مذاکرات زیاد معلوم شد که تجدید انتخاب ممکن نیست بشود و اگر هم بشود ممکن است در بعضی از نقاط ایران محتاج شوند با اکثریت نسبی چون میدانسیم سکه تجدید انتخابات ممکن است اسباب تأخیر شود یا باک اثرات سوئی داشته باشد که بالاخره منجر بشود پایتنگ نماینده دو سه رای در این مجلس بیاید از این جهت نسبی قرار دادیم بدون قید بعضی اظهار نمودند که این شور سیم است مذاکرات کافی است.

نایب رئیس - آقایان اغلب میگویند مذاکرات کافی است رای میگیریم که مذاکره کافی است یا خیر آقایانیکه مذاکرات را کافی میدانند قیام نمایند (اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد - رای میگیریم بناده ۱۵ بطوریکه قرائت شد آقایانیکه تصویب میکنند قیام نمایند (اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - با اکثریت تصویب شد ماده ۲۷ ببابت ذیل قرائت شد .

ماده ۲۷ - هرگاه بعضی از انجمن های نظارتی نقاط جزء صورت مجلس انتخابات خود را در مدتی که انجمن مرکزی برای آنها معین کرده بانجمن مزبور نفرستادند انجمن مرکزی انتخابات آن حوزه را خاتمه داده نتیجه را معین میکند ولی این امر مانع از حق شکایت رای دهندگان آن نقاط نخواهد بود .

نایب رئیس - مخالفی هست (گفتند یکدفعه دیگر خوانده شود) مجدداً ماده ۲۷ قرائت شد

نایب رئیس - رای میگیریم بناده ۲۷ به ترتیبی که قرائت شد آقایانیکه تصویب میکنند قیام نمایند (اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - با اکثریت تصویب شد ماده آخر فصل ۷ ماده العاقبه (ببابت ذیل قرائت گردید .
ماده العاقبه - آخر فصل ۷ ماده ۴۳ مادام که منتخبین اعتبار نامه نمایندگی نکرده اند هرگاه یکی از ایشان فوت شود یا قبول نمایندگی ننماید از بقیه منتخبین کسی که نسبتاً حاضر اکثریت است بشنایندگی معین میشود ولی پس از دریافت اعتبارنامه باید مطابق ماده ۵۲ همین قانون عمل شود .

حاج آقا - ماده ۵۲ را بخوایند (ببابت ذیل قرائت شد)

ماده ۵۲ - هرگاه یکی از اعضای مجلس شورای ملی استعفا دهد یا فوت شود اگر بیش از ۳ ماه باخر دوره تقنینیه باقی باشد اهل محل بجای او انتخاب خواهند کرد ولی اگر اهل محل در ظرف ۳ ماه از زمان اخطار نماینده خود را انتخاب نکردند مجلس شورای ملی یک نفر را بموش نماینده مستحق یا متوفی انتخاب میکند

است در مقام حمل دچار بعضی اشکالات و مفاسد نشویم و الا یقین دارم مفسد ترین مردم در مواقع اجرای این قانون خودش را بیک مطهرات جلیلو خفه از بنده و شما مشروطه خواهان تر.

رئیس - مذاکرات کافی نیست.

آقا سید محمد رضای همدانی - عرض کردم که کسی نمیخواهد سر کسیرا ببرد یا کسیرا اعدام نماید فقط گفتگوسر حقوق است اغلب بفرمایش آقای حاج شیخ آریس معلومند در امثال امیرمکرم اسمعیل و مرادخان هستند و نظر بهامه نیست و کسی بما نمیتواند بگوید نظر نکند حقوق غیر مشروع ما را نگیرد اما آمدیم سرسوء استعمال سوء استعمال اولاً این خورده یاها مثلا حقوق دوست تومانی و سیصد تومان و صد تومان معلوم نیست که نظر خود دولت هم بانگونه مسائل باشد مگر عملاً در مقام ضدیت برآمده باشد تفنگ و توپ انداخته باشد اینجا نمیشود سوء استعمال کرد و نظر دولت و مجلس بعد تومانی دوست تومانی نیست و معلوم نیست که نظریات دولت بانجا برود مثلا اگر حقوق امیرافتم را قطع کنند سوء استعمال شود. چه میشود یا حقوق فلان شخصی که عملاً منوبند که توپ انداخته است اشخاصیکه بر ضد این اساس اقدام کرده اند حقوق آنها را قطع میکنند با این قید هیچ نمیتواند سوء استعمال بشود بپرفرض باشه را قوی گرفتیم سوء استعمال بشود حقوق حقه من الله نبوده یا خانه او را خراب نمیکند علاوه از طرف هیئت دولت هم شده است خواه بگوئیم خواه نگوئیم این امر شده چیزیکه لازم است مجلس برای خاطر مشروطه - خواهان که قلبشان تسلیه پیدا کند لازم است.

رئیس - چند فقره پیشنهاد شده خواننده میشود (پیشنهاد های مزبور بعبارت ذیل قرائت شد) اول از طرف آقای آقا میرزا ابراهیم خان - بنده پیشنهاد میکنم این لایحه رجوع بیک کمیسیون مناسب شود که با کسب نظریات هیئت دولت راپورت ثانوی بدهد پس از آن مطرح مذاکره نمایند.

۲- از طرف آقای متین السلطنه - بنده پیشنهاد میکنم که نظریات هیئت وزراء در خصوص این لایحه جلب شود.

۳- از طرف آقای معززالملک - بنده پیشنهاد میکنم که این لایحه بکمیسیون بودجه رفته کسانی که با اساس جدید مخالفت کرده اند اسامی آنها معین گردیده از روی اسم موقوف گردد.

۴- از طرف آقای ذکاءالملک - بنده تقاضا میکنم این طرح بکمیسیون داخله برود که با کسب نظریات وزراء اصلاح شود و بعد در مجلس مطرح شود.

۵- از طرف آقای ارباب کیخسرو - بنده تقاضا میکنم مذاکره در شور در طرح آقای ادیبالتجار این جلسه بماند تا در ظرف جلسه آتی نظریات وزراء هم در آن معین شود و در موقع گذراندن این طرح آقایان وزراء هم حضور داشته باشند.

۶- از طرف آقای حاج سید ابراهیم - بنده پیشنهاد میکنم که این طرح بکمیسیون قوانین مالیه رجوع شود که با مذاکرات با وزراء

تعیین اشخاص نموده و با ملاحظه عقیده دولت راپورت بمجلس بدهند.

لایب رئیس - یکماده الحاقیه نوشته شده است از طرف آقای خیابانی تقاضا کرده اند خواننده شود (ماده الحاقیه خوانده شد)

ماده الحاقیه - باین دو ماده طرح آقای ادیبالتجار ماده الحاقیه - تشخیص و تعیین این اشخاص با هیئت وزراء است و باید تا یکماه بعد از تاریخ گذشتن این قانون اشخاص را معین کرده و اعلان عموم نمایند

لایب رئیس - در این پیشنهاد ها باید رأی بگیریم مخبر چه میفرماید؟

آقا سید محمد رضای خراسانی مخبر - پیشنهاد آقای ارباب کیخسرو را قبول میکنم دوباره خواننده بشود (مجدداً پیشنهاد آقای ارباب کیخسرو قرائت شد)

آقا سید محمد رضا مخبر - بسیار خوب همین را قبول دارم.

آقا سید حسین اردبیلی - کمیسیون مبتکرات لازم میدانند چیزی که بانجا رجوع میشود بخواهد این پیشنهاد را قبول کنند گمان میکنم که در اینجا هم این مذاکره بشود باید مجلس مستقیماً رأی بدهد هر طور که صلاح بداند عمل شود

لایب رئیس - صحیح است همینطور مذاکره میشود پیشنهادی هم از طرف آقای حاج آقا شده خواننده میشود.

(پیشنهاد مزبور بعبارت ذیل قرائت شد) بنده پیشنهاد میکنم که یک کمیسیون هفت نفری انتخاب شود که با هیئت وزراء تبادل افکار کرده نتیجه را بمجلس آورده رأی بگیرند.

ذکاءالملک - عرض کنم در اینکه این باید بیک کمیسیون برود با اعتقاد بنده هیچ حرفی نیست زیرا اهمیت این طرح صحیح است و کمیسیون مبتکرات هم صحیح دانسته است و رأی داده و بوظیفه خودش عمل کرده و خوب رأی هم داده که ایشراقابل توجه دانسته و مجلس هم خوب رأی داده است که قابل توجه دانسته ولی باید دانست که این طرح بیک قانونی است و باید قانون بشود و کلیه ما باید ملتفت شویم که قانون یک چیز مهمی است و باید در آن غور کرد و بستی و سهولت نباید گذرانید و کلیه بنده مخالفم که قانون در مجلس بیک شور و بطور فوریت بگذرد و در خصوص اشخاص هم نظر ندادم که در مجلس شورای ملی اسامی اشخاص گفته شود کلیه اعتقاد این است که قانون از روی یک فکری باشد و از روی یک نظری نوشته شود باید اطراف مطلب سنجیده شود شاید قطع حقوق کم باشد و اشخاصی باشند که مجازات دیگری داشته باشند و فقط بواسطه اینکه مجلس این رأی را داد از مجازات آنها دولت باز بماند و بهمین اکتفا شود ما حالا هیچ بفکرمان نرسد البته باید در یک مورد موافقت را در نظر گرفت و مقتضی او را هم ملاحظه کرد که بطور صحیح بگذرد اسرار بکمیسیون داخله ندادم یکی از کمیسیونهای موجود مجلس یا کمیسیون بودجه یا کمیسیون مالیه همیتقدر باشد که در آن کمیسیون هر کدام که آقایان ترجیح بدهند همیتقدر که یک کمیسیون برود شاید هیئت دولت هم قبول بکنند

و اطراف کار را بسنجند و کسب نظریات وزراء را بکنند و آنوقت باید بمجلس و شاید آن وقت بنده بفرمایش هم رأی بدهم.

لایب رئیس - بنده گمان میکنم که کمیسیون که مناسب این کار باشد قوانین مالیه است.

معززالملک - بجهت اینکه این مسئله بیک قانونی است راجع بمالیه ملک و راجع بقطع حقوق و این جزء بودجه ملک محسوب میشود پس در اینکه اینها باید قطع شود جای اشکال نیست ولی اگر این ماده امروز بگذرد مثل قانون حکومت نظامی خواهد بود همان کسانی که مخالفت کرده اند مجازات داده نشده است و محکوم بقتل شده و هنوز زنده هستند و اگر قانون نظامی اجرا میشد گمان میکنم این اشکالات هم هیچ بیش نیامد و آنگاه زنده نبودند که حقوق آنها قطع بشود ولی بدبختانه ما فسی ملاحظه کردیم بهرحال این باید برود بکمیسیون بودجه این قانون مالیه نیست که رجوع بشود بکمیسیون داخله حتماً باید رجوع شود بکمیسیون بودجه.

حاج سید ابراهیم - بنده موافقت میکنم که برود بکمیسیون بودجه اما گمان میکنم که این دو ماده بزودی بگذرد بهتر است.

ذکاءالملک - بنده هم موافقت میکنم یا بکمیسیون بودجه.

آقا میرزا ابراهیم خان - بنده ماده دومش را که رجوع بکنیم بکمیسیون بودجه حرفی ندارم ولی ماده اول خلغ از شئون و مناسب دولتی است با کمیسیون بودجه مناسب نیست بنده تقاضا میکنم و نظر باینکه حق توضیح دارم به پیشنهاد خودم بنده هیچوقت راضی نیستم علیرضای خان گروسی قناعت کنند که حقوق او را قطع کنند و منصب او اخذ نشود و در باره یک جوان در سازی هم که او را مجبوراً پسرهای ظهیرالملک آورده اند برای دو سازی و میدانم که آدم مشروطه خواهی است راضی هم نمیشوم که حقوق او را قطع کنند لهذا صلاح میدانم که از روی یک تعمق و تأمل رسیدگی شود چون ماده اول موافقت با بودجه ندارد و اگر کاملاً دقت شود و تحقیق بشود که از روی یک نظر اساسی و از روی بصیرت این قانون بگذرد عین صلاح است یا بهمان کمیسیون هفت نفری که آقای حاج آقا پیشنهاد کرده رأی بدهند و ماده اول بان کمیسیون رجوع شود ماده دوم برود بکمیسیون بودجه.

لایب رئیس - دو پیشنهاد دیگر خواننده می شود.

(۱) - از طرف آقای انتظام الحکماء بعبارت ذیل قرائت شد) بنده پیشنهاد میکنم این طرح آقای ادیبالتجار رجوع بشود به کمیسیون بودجه در آن کمیسیون با حضور آقایان وزراء مطرح شده بعد از تصویب در کمیسیون بودجه بمجلس بیاید

(۲) - از طرف آقای ناصر الاسلام خواننده شد) بنده پیشنهاد میکنم که این طرح قانونی بکمیسیون بودجه ارجاع در ظرف سه روز نظریات اعضای کمیسیون و هیئت وزراء معین و در جلسه پنجشنبه در مجلس مطرح شود.

ناصر الاسلام - مقصود از این پیشنهاد بنده این است که میخواهم مقصود اغلب نمایندگان حاصل

شود چون می بینم نظریات نمایندگان محترم اتفاقاً به قطع حقوق است و اشکالی که دارند در متوسط و روش اشکال میکنند و میگویند اشخاصی که بر ضد دولت قیام کرده بعضی ممدوم شوند و بعضی باید مناصبشان خلع شود و بعضی باید مجازاتهای سخت بشوند آیا این اصلاحات مانع الجمع نیست که اگر بکنیم یعنی راستی اعداء بدانند این مانع بشود مخصوصاً این اقدام خواهد شد برای اینکه پیش از این طول نکشد پیشنهادی بکنم که در این سه روز ممکن است هیئت وزرا نظریات خودشان را بنویسند و تا روز پنجشنبه بگذرد و امضاء کمیسیون بودجه هم نظریات قطعی خودشان را پیشنهاد بکنند و در جلسه پنجشنبه رأی قطعی گرفته شود .

نایب رئیس - حالا باید رأی گرفته که برود به کمیسیون بودجه و پنج نفر هم تقاضا کرده اند باورقه رأی گرفته شود (اسامی تقاضا کنندگان خوانده شد) تقاضا میشود رأی باورقه گرفته شود ادیب التجار - ناصر الاسلام - حاج مصدق الممالک انتظام الحکماء - (آقایان مزبور تقاضای خود را پس گرفتند) .

نایب رئیس - رأی میگیریم در ارجاع این طرح به کمیسیون بودجه که در طرف این هفته تمام شود بیاید به مجلس هر کسی از آقایان تصویب میکنند قیام نماید (اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - با اکثریت تصویب شد - دستور جلسه آتیه سه شنبه غره ذی قعدة راپورت کمیسیون فواید عامه راجع بجلابانس راپورت کمیسیون معارف راجع بر روزنامه رسمی راپورت کمیسیون بودجه راجع بحقوق ستار حبیبی خان و فتح الله خان عباسقلی - خان مقبول .

آقای میرزا احمد - عرض کنم بنده تقریباً مایوس شدم که هیئت وزراء این اسناد مضره را بفرستند به مجلس ولی يك تكلیفی برای ما است که باید ما آن را ادا کنیم و بنده تقاضا میکنم که این جواب که وزراء داده اند صدرشان چیست جواب آن مطالبی که از مجلس رفته و جواب آمده در اول مجلس آئینده خوانده شود بهیچینقدر وزراء در نگرستان اینها چه چیز است اگر قانع کرد ما را مامم قانع میشویم و اگر مانع نمود بر طبق آن اقدام بکنیم معلوم میشود که از هیئت رئیسه اقدامی نشده است والا نباید این قدر طول بکشد .

نایب رئیس - از طرف هیئت رئیسه مکرر با کمال تأکید نوشته شده است و باز مجدداً تأکید میشود که زودتر بفرستند .

دکتر علی خان - در دستور روزنامه رسمی معین شده است بنده احتمال میدهم که شاید راپورت آن حاضر نشود و قدری طول بکشد سابقاً بنده تقاضا کرده بودم که قانون اساسی معارف در دستور گذاشته شود و بنا بود که در یکی از این جلسات جزء دستور بشود و حالا بهتر این است که قانون اساسی معارف که حاضر شده است و مدتی است که معطل مانده است و اگر روز نامه رسمی حاضر شده برای جلسه دیگر معین شود والا قانون اساسی معارف را در دستور بگذارید .

نایب رئیس - چون مذاکره شد که حاضر

خواهد شد اگر حاضر نشد ترتیب دیگر داده خواهد شد

ناصر الاسلام - مذاکرات بهیچ وجه جایز نیست زیرا که قانون نظامنامه داخلی بنا میگردد مادامی که رئیس از صندلی خود برنخاسته اند کسی حق برخاستن نداشته باشد و حلاله ما خرج شده اند و حق خارج شدن را ندارند و این تقاضائی که میشود باطل بود چون این تقاضا راجع برای بود مراعات نظامنامه داخلی را بکنند و بعد از این مراقبت شود که نمایندگان قبل از هیئت رئیسه بلند شوند و بروند اینطور صحیح نیست

کاشف - بنده خیلی متأسفم و آنچه نظریات خودم بود که قانونی بگذاریم که اسباب رفاهیت عامه مردم مملکت باشد ولی مدتی است که این قانون شرکتها یعنی قریب ۶ ماه است از کمیسیون گذشته و مکرر آقایان اینجا گفته اند و بنده هم شرکت داشته ام با آقایان که قانون شرکت ها چرا بمجلس نیامده است و بنده تقاضا میکنم که جزء دستور گذاشته شود که این قانون از مجلس بگذرد اسباب ثروت تجارت میشود و تعجب دارم که چرا این قانون را تا بحال بمجلس نیاورده اند اگر محظوری دارند بفرمایند .

نایب رئیس - در جلسه پنجشنبه جزء دستور خواهد آمد (مجلس یک ساعت و نیم از شب گذشته ختم شد)

جلسه ۴۱۴

صورت مشروح جلسه روز شنبه غره ذی قعدة الحرام ۱۳۲۶

مجلس دو ساعت و نیم قبل از غروب آفتاب در تحت ریاست آقای متین السلطنه نایب رئیس تشکیل گردید .

صورت مجلس روز یکشنبه (۲۸) را آقای آقا میرزا رضا خان قرائت نمودند . غائبین جلسه با اجازه شاهزاده سلیمان میرزا بدون اجازه آقایان دهخدا - آقا سید محمد باقر ادیب - آقا میرزا ابراهیم قمی - آقا میرزا یانس - آقای حسنعلیخان آقایانیکه از وقت مقرره تأخیر نموده اند - آقای معزز الملک یکساعت - آقای دکتر اسمعیل خان - آقای ناصر الاسلام - آقای دکتر رضا خان هریک ۴۰ دقیقه -

نایب رئیس - آقای آقا میرزا ابراهیم در صورت مجلس فرمایشی داشتند ؟

آقای میرزا ابراهیم قمی - بنده را در جلسه قبل غائب بدون اجازه نوشته اند در صورتیکه کتباً اجازه خواسته بودم .

رئیس - با داوره مباشرت باید اظهار نمایم .
لواء الدوله - این که تقاضا شده بود رأی با ورقه گرفته شود برای قانون انتخابات آن تقاضا را بنده کرده بودم اینجا قید شده است که بنده تقاضا کرده ام .

نایب رئیس - اصلاح میشود - آقای آقا میرزا احمد در این صورت مجلس فرمایشی دارید .

آقای میرزا احمد قزوینی - راجع به همان نوشته های مضره است که در آخر جلسه قبل تقاضا کردم چنانچه جوابی رسیده است بفرمایید قرائت شود .

نایب رئیس - ریاست وزراء و بوزیر داخله نوشته شده است هنوز نفرستاده اند دیگر مضامینی نیست (صورت مجلس تصویب شد) راپورت کمیسیون فواید عامه و تجارت راجع بجلابانس قرائت میشود (بعبارت ذیل قرائت شد)
راپورت کمیسیون تجارت بتاریخ ۲۰ شهر رجب ۱۳۲۶ طرح قانونیکه از طرف وزارت پست و تلگراف و تجارت در باب اجازه آوردن ماشین آلات چرم سازی که از دولت جلابانس داده شود در ذیل ماده واحده و فقرات پنج گانه بمجلس پیشنهاد شده و بکمیسیون پست و تلگراف و تجارت ارجاع گردیده تحت شور و مذاقه در آورده و بعد از اطلاعات لازمه مضامین ذیل بمجلس تقدیم میدارد .

ماده واحده - وزارت تجارت مجاز است که ترتیب ذیل در آورد - ماشین آلات چرم سازی بجلابانس مساعدت نماید (۱) ماشین آلات چرم سازی تا مبلغ سی هزار تومان ارزش از حقوق گمرکی معاف خواهد بود . (۲) هر مقدار دواجات و رنگ که برای صنعت چرم سازی لازم و مغالط با قوانین مملکتی نباشد جلابانس مجاز است تا مدت ۵ سال پس از امضاء باندازه مصارف کارخانه خود بدون پرداختن حقوق گمرکی از خارج وارد نماید . (۳) تا مدت دو سال پس از امضاء اگر جلابانس ماشین آلات چرم سازی را تهیه نکرده و بکار نیندازد از این دو فقره اختصاص محروم خواهد بود . (۴) دو فقره اختصاص معافیت از حقوق گمرکی که دولت برای این اجازه به جلابانس میدهد شخصی و بهیچوجه قابل انتقال بغير نخواهد بود فقره پنجم پیشنهاد وزارت تجارت را که حقوق معافیت جلابانس از تادیه هر مالیاتیکه باین صفت وضع بشود تا مدت ده سال بود کمیسیون با اکثریت پذیرفت و تصویب نکردید

نایب رئیس - مذاکرات در کلیات است مغالطی هست .

حاج آقا - ما داخل شور این لایحه میشویم با وجود این که لایحه مهمتر داشتیم گمان میکنم يك لایحه دیگری سابق آورده بودند که تقاضای آوردن آلات چرم سازی کرده بودند چیزیکه بنظر بنده میآید این است که یکشور هم در او شده باشد خوب بود در موقع آوردن این لایحه بمجلس این لایحه را هم از کمیسیون سابق این کمیسیون میخواست و در او مذاکره میکرد و یک تحقیقاتی هم از او کرده بود که در موقعیکه این اجازه داده میشود اسباب يك ناری پیش نیاید و هر دو از کار بیفتند که هر دو توی این لایحه ها از میان برود امروز که ما در نظر داریم يك ماشین آلات از برای چرم سازی وارد کنیم اسباب يك تناقض بشود چون سابقاً يك لایحه يك کسی دیگر تقدیم کرده بود که يك ماشین صابون سازی بیآورد و موادی هم در او بود که از همان ماشینها ترتیب چرم سازی بدهد خوب بود آن لایحه را هم ملاحظه میکردند

که با هم مربوط باشد و اگر این تباہی با آن داشته باشد گمان میکنم هم این هم از آن کار بیفتند و این نظری که ما داریم از بین برود از آقای مخبر محترم سؤال میکنم که آیا این تحقیق را کرده اند آن لایحه را در نظر داشته اند یا خیر .